

Deze rubriek gaat over timmeren, schilderen
en restaureren aan de Groninger molens

MOLENONDERHOUD

DE ROEDEN WORDEN IN
STUKKEN VERDEELD OM
AFGEVOERD TE KUNNEN
WORDEN.

Restauratie koren- en pelmolen *Eva* (124)
te Usquert 2014
(door: Willem Huizenga)

In november 2013 besloot de gemeenteraad van de gemeente Eemsmond, eigenaar van de molen, om de beide roeden van molen *Eva* te vervangen. De binnenroede was erg slecht. Deze was in 2000 al voorzien van hoekprofielen om de gelaste roeden heen. De buitenroede was iets beter, maar in deze roede kwamen ook steeds meer roestgaten. Met de gemeente werd overlegd over het gelijktijdig vervangen van het gevlucht door de gemeente Eemsmond en het herstel van de pellerij door de Stichting Molenvrienden *Eva*. Besloten werd om alles gezamenlijk aan te pakken. De gemeente liet Wieringa Molenbouwadvies in Winsum een bestek van beide werkzaamheden opstellen en na een aanbesteding werden beide werken gegund aan Krabbendam Restauratiewerken uit Wageningen. Doordat de omgevingsvergunning (monumentenvergunning) wat langer duurde dan verwacht, werd door Krabbendam begin juli 2014 gestart met het werk aan de pellerij.

nieuwe Amerikaans grenen dustvloer werd geplaatst. De beide paarden, waarop de onderlagers van de bolspillen lageren, werden hersteld en verstevigd. Hierna werd alles weer teruggezet. Met nieuwe pokhouten lagere en het waterpas afstellen van het geheel, was het werk klaar. Nadat er nog nieuwe zeven in de zifterij waren geplaatst en de waaijerij was nagezien, kon er worden proefgedraaid.

Geheel maalvaardig is de pellerij nog niet. Zo moet een schot tussen dustgroep en het helhok nog worden vernieuwd. Het oude schot was geheel vermolmd. Bij de werk-

zaamheden moest het schot worden verwijderd. Besloten is het niet terug te plaatsen. Na te zijn gefotografeerd en opgemeten, is het schot afgevoerd.

Op 10 oktober werden de nieuwe gelaste en verzinkte roeden door molenroedenmaker Verdonkschot uit Wessem geleverd. Molenbouwer Krabbendam heeft deze roeden op het terrein van het klussenbedrijf naast de molen opgehekt. De nieuwe roeden zijn 50 cm langer dan de oude roeden. De lengte is nu 23,85 meter.

Op dinsdag 21 oktober zouden de roeden worden vervangen, maar door een stormverwachting werd het werk twee dagen uitgesteld. Op donderdag 23 oktober waren velen getuigen van de vervanging. Zo waren zowel radio Noord als TV Noord aanwezig. Een beetje droevig gezicht was het doorslijpen van de oude roeden in twee delen, zodra ze uit de askop waren getakeld. Hier bleek ook de slechte toestand van de binnenroede. Deze knikte spontaan. De oude roeden werden op een oude boerenwagen achter een oude trekker geplaatst. Ondertussen was men bezig met het weer gedeeltelijk opheken van de nieuwe roeden.

Een paar dagen later draaide Eva weer, nu met nieuwe roeden en nog met de oude zeilen.

Een tweetal weken later werden nieuwe zeilen voorgehangen door Koning Molenzellen uit Stiens.

Zowel molenaars, gemeente, als Stichting Molenvrienden Eva, zijn zeer tevreden over het resultaat van de samenwerking. Ook was er een goede sfeer tijdens de bouwvergaderingen, waarbij molenbouwer, gemeente, molenaars en de heer Wieringa aanwezig waren. Voor de goede orde: de gemeente Eemsmond heeft de kosten van het gevlucht voor haar rekening genomen en de Stichting Molenvrienden Eva heeft het herstel van de pellerij betaald.

Een nieuwe klus wacht weer. In 2015 zal de regenkraag worden hersteld en wordt er aan het muurwerk van het onderachtkant gewerkt. Hieronder valt ook herstel van aardbevingschade, die aanzienlijk is. De molen heeft niet voor niets een bevingsmelder met modem, die 24 uur per dag waakzaam is.